

Voorzitter

(Zie vergadering van 27 juni 2000.)

Deze motie wordt bij zitten en opstaan met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de **stemming over een motie**, ingediend bij de behandeling van de Wet studie-financiering, te weten:
- de motie-Schuurman c.s. inzake het instellen van een onderzoek naar de kwaliteit van het universitaire onderwijs (26873, nr. 209e).

(Zie vergadering van 27 juni 2000.)

Deze motie wordt bij zitten en opstaan met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de **stemming in verband met het wetsvoorstel gemeentelijke herindeling in een deel van de provincie Utrecht (26904)**.

(Zie vergadering van heden.)

Het wetsvoorstel wordt met 36 tegen 35 stemmen aangenomen.

Vóór stemmen de leden: Schuyer, Stekelenburg, Swenker, Tan, Terlouw, Van Thijn, Varekamp, Ter Veld, Witteveen, Wolfson, Wöltgens, De Beer, Bierman-Beukema toe Water, De Blécourt-Maas, Van den Broek-Laman Trip, Castricum, Dees, Doesburg, Dupuis, Van Eekelen, Ginjaar, Van Heukelum, Jaarsma, De Jager, Jurgens, Ketting, Knepers-Heynert, Kohnstamm, Luijten, Lycklama à Nijeholt, Meindertsma, Le Poole, Rabbinge, Rensema, Rosenthal en de voorzitter.

Tegen stemmen de leden: Van Schijndel, Schoondergang-Horikx, Schuurman, Stevens, Timmerman-Buck, Veling, De Vries, Van Vugt, Werner, Woldring, De Wolff, Zwerver, Baarda, Bemelmans-Videc, Van den Berg, Bierman, De Boer, Boorsma, Braks, Van Bruchem, Dölle, Eversdijk, Van Gennip, Hirsch Ballin, Hofstede, Holdijk, Van den Hul-Omta, De Jong, Van der Lans, Van Leeuwen, Van der Linden, Lodders-Elfferich, Pastoor, Platvoet en Ruers.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Voorzitter: Boorsma

Aan de orde is de gezamenlijke behandeling van de wetsvoorstellen:
- **Wijziging van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en de Wet op het voortgezet onderwijs in verband met de modernisering van de universitaire opleiding tot eerstegraads leraar voortgezet onderwijs (26692);**
- **Voorschriften ten behoeve van de instroom van leraren in het primair en voortgezet onderwijs (Interimwet zij-instroom leraren primair en voortgezet onderwijs) (27015).**

De beraadslaging wordt geopend.

□

Mevrouw **Van den Hul-Omta** (CDA): Mijnheer de voorzitter! Het onderwijs heeft beide wetsvoorstellen nodig, zowel de voorgestelde wetswijzigingen betreffende de universitaire opleiding tot eerstegraads leraar voortgezet onderwijs als de Interimwet zij-instroom leraren primair en voortgezet onderwijs. Ik zeg dat, hoewel de recent verschenen gedichtenbundel Nog een keer door die hoge gang – dit is een bloemlezing die een nogal veelzijdig beeld van de school geeft in 100 Nederlandstalige gedichten uit de twintigste eeuw – dat niet direct veronderstelt. In een groot aantal gedichten staat weliswaar heimwee centraal, zoals in Hans Werkman's: "Nu slaat voor 't laatst de grote schooldeur dicht, en kijk, daar gaan ze: doelgericht. Een toekomst met veel heimwee tegemoet."

Dat heimwee, omgezet in de wens om op zo'n school als leraar te werken komt in de praktijk vaak pas jaren later. Soms komt dit heimwee al tijdens de studie, maar dan is het de vraag of alsnog maatwerk tot de mogelijkheden behoort, zodat iemand geen extra studiejaar nodig heeft om zich de betreffende bevoegdheden eigen te maken. Er zijn echter ook mensen bij wie die wens komt na een aantal jaren werken in een ander beroep en dan is bijscholing alsnog nodig. Ze zijn dan Ida Gerhardt's Woestijn vergeten. Ik citeer uit dit gedicht enkele strofen, omdat zij zo'n heldere tekening geven van zaken waar de school nu eens van af moet,

zaken die overigens evenzeer met het lerarentekort, waarvan momenteel in zo grote mate sprake is, te maken hebben.

Geen enkel raam dat werkt. De tocht der buitendeur tot in de laatste hoek der schilferige gangen.

En zwijg van de WC's. Een nameloze geur blijft veertig weken aan de klammerige muren hangen.

Lokalen, vaal geworden platen: vochtplek, scheur.

Flarden gordijnen schuiven langs verroeste stangen.

Orpheus, met inktmop-ogen, slaakt zijn laatste zangen.

De Gratiën kromgetrokken, oefenen horreur.

Zet U niet op die stoel: ge valt, als Eli, dood;

tussen de zitting en de leuning geen synthese.

Steun op de tafel niet: hij heeft een manke poot.

Wat op de banken staat, moet ge vooral niet lezen.

Trek recht uw rug en arbeid voor uw dagelijks brood.

Gij kunt, aan deze tucht, tot eerlijkheid genezen.

Mijnheer de voorzitter! Op vele fronten wordt geprobeerd, het onderwijs aan de tucht van te weinig geld en te magere werkomstandigheden te onttrekken. Maar hoever staat het daarmee en wat is nog extra nodig? Dat zijn ook de vragen die vandaag beantwoording behoeven bij de wetsvoorstellen die voorliggen. Deze wetsvoorstellen beogen verder, naast verbetering van de lerarenopleiding, een bijdrage te leveren aan de bestrijding van de lerarentekorten.

De wetswijziging verband houdend met de modernisering van de opleiding tot eerstegraads leraar maakt flexibilisering en maatwerk mogelijk. Daardoor kan in combinatie met vrijstellingen voor reeds gevolgde vakken, ook langs de weg van de initiële opleiding voor het beroep van leraar worden gekozen in combinatie met een duale eerstegraads lerarenopleiding. Dit is een eerste stap – ik hoor het al verluiden – op weg naar een bachelor/masteropleiding waarbij de lerarenopleiding vorm kan worden gegeven als een aparte masteropleiding die volgt op een bachelorfase.

Voorzitter! Ik loop namens de CDA-fractie niet op de ontwikkelingen vooruit, maar er is wel sprake